

Sjónlistir, tónlist og handverk 9 ára kjarni
Grunnþættir menntunar og meginreglur Hjallastefnunnar

Læsi	Meginregla 1 - Börn og foreldrar	Heilbrigði og velferð	Meginregla 2 - Starfsfólk
<p>Barnið:</p> <p>kynnist fjölbreyttum miðlum og myndmáli,</p> <p>kynnist fjölbreyttum hljóðfærum og tónheimum,</p> <p>kynnist fjölbreyttri menningu og menningarverðmætum,</p> <p>kynnist grunnhugtökum listgreina,</p> <p>æfist í að fara gæfilega með verkfæri og nýtir sér einfaldar leiðbeiningar,</p> <p>hlustar sig inn í umhverfið og rýmið.</p>	<p>Skólanum er ætlað að mæta hverju barni eins og það er og virða og viðurkenna ólíkar þarfir þess, valfrelsi og áhuga og hlúa á víðfeðman hátt að velgengni þess. Til þess að það megi verða þarf að vera öruggt að barnið fái tækifæri til að þroskast á eigin forsendum með því að rækta hæfileika sína og styrkleika. Það er því mikilvægt að öll börn fái tækifæri til að vera í sköpunarmætti sínum í sínu námi, því þar fer fram mikil og græðandi sjálfsvinna og sjálfsskoðun.</p>	<p>Barnið:</p> <p>æfist í að umgangast efni, áhöld, verkfæri og hljóðfæri af varkárni og virðingu,</p> <p>æfist í að beita líkamanum rétt,</p> <p>tekur þátt í umræðu og samvinnu,</p> <p>tekur sjálfstæðar ákvarðanir,</p> <p>sýnir umburðarlyndi og hefur jákvæð viðhorf í samvinnu,</p>	<p>Allt starfsfólk skal æfa sínar bestur hliðar í samskiptum við börn og fjölskyldur þeirra. Brothættar og óvarðar sálir ungra barna verðskulda ekkert nema hið besta og á jákvæðni að grundvalla öll samskipti Hjallstefnukennara við börnin.</p>

Jafnrétti	Meginregla 3 - Umhverfi	Sköpun	Meginregla 4 - Efniviður
<p>Barnið:</p> <p>kynnist list og tónlist frá mismunandi menningarheimum,</p> <p>kynnist list án landamæra,</p> <p>kynnist ádeilulist í baráttu fyrir mannréttindum,</p> <p>fær örvun í vísýni, umburðarlyndi og gagnrýninni hugsun í gegnum skapandi vinnu.</p>	<p>Með kjörnuðu og skýru umhverfi myndast jafnvægi í starfsumhverfi barnsins sem gerir það viðráðanlegt og skiljanlegt. Þannig mætum við öllum börnum. Sjónrænn hávaði má ekki vera til staðar þannig að börnin geti náð að hvíla í sjálfum sér og sköpunarkrafti sínum.</p>	<p>Barnið:</p> <p>fær hvatningu til að nýta sér fjölbreyttan efnivið í listsköpun sinni,</p> <p>fær hvatningu til að nýta sér ólík hljóðfæri og hljóðheim í tónlistarsköpun sinni,</p> <p>nýtir sér eigin kunnáttu í sköpun sinni,</p> <p>er forvitið og óhrætt við að fara nýjar leiðir í tónlistarsköpun og myndsköpun sinni,</p> <p>er sveigjanlegt í samspili með öðrum börnum,</p> <p>er sveigjanlegt í samvinnu með öðrum börnum,</p> <p>er hvatt til að sýna frumkvæði.</p>	<p>Efniviður er valinn út frá sköpun, en til viðbótar er leitað eftir náttúrulegum efniviði eftir föngum. Það er mikilvægt að börn handfjatlí fremur tré en plast og snerti fremur léreft og striga heldur en gerviefni. Meðhöndlun á opnum efniviði (sem er ekki með fyrirfram innbyggðum lausnum) heldur huga barna vakandi og hvetur þau til nýjunga og frumkvöðlahugsunar.</p> <p>Klisjur í skólastarfi hafa sömu neikvæðu afleiðingarnar og klisjur hvar sem er; þær búa til og viðhalda hefðbundnum hugarrömmum. Kennari verður að vera á varðbergi, því að gömul hugmynd, framkvæmd aftur og aftur án tilbreytingar, umhugsunar og fjölbreytni, verður auðveldlega að klisju.</p>

Sjálfbærni	Meginregla 5 - Náttúra	Lýðræði og mannréttindi	Meginregla 6 - Samfélag
<p>Barnið:</p> <p>getur skapað úr endurnýjanlegum efniviði,</p> <p>kynnist afleiðingum af eigin vistspori og hnattrænum áhrifum þess,</p> <p>er hvatt til að nýta sér umhverfið til sköpunar,</p> <p>æfist í nýtni og nægjusemi.</p>	<p>Námsferli í náttúrunni sjálfri er mikilvægt lögmál sem börn eiga að fá tækifæri til að tengja sig við og þar sem náttúrulegar afleiðingar lærast, s.s. ógnarafl náttúrunnar sem ber að virða, líf og dauði, gætni og yfirvegum og umhirða.</p>	<p>Barnið:</p> <p>er örvað í að tjá skoðanir sínar og tilfinningar í listsköpun sinni,</p> <p>æfist í virðingu fyrir sjálfu sér og öðrum,</p> <p>tekur virkan þátt í samræðum um ferli handverksvinnu, listsköpunar og tónsköpunar,</p> <p>tekur virkan og uppbyggilegan þátt í gagnrýni á eigin verkum og annarra barna,</p> <p>æfist í umburðarlyndi og víðsýni í gegnum verk annarra með ólíka lífshætti, siði og skoðanir,</p> <p>kynnist samstöðu og víðsýni í gegnum samspil og samvinnu.</p>	<p>Hjallastefnunni er ætlað að þjálfa aga og hegðun á jákvæðan og hlýlegan hátt, en um leið ákveðinn og hreinskiptinn. Með nákvæmni og festu verður taminn vilji, leiðin til öryggis og frelsis fyrir öll börn, í rósemd og friði innan skólasamfélagsins og síðar til ábyrgrar þátttöku í lýðræðisþjóðfélagi.</p>

Hæfniviðmið	Leiðir	Kynjanámskrá	Mat	Námsgögn
Við lok 9 ára kjarna. Barnið:	Barnið:	Lota 1 - Agi Lota 2 - Sálfstæði Lota 3 - Samskipti Lota 4 - Jákvæðni Lota 5 - Vinátta Lota 6 - Árcæðni Barnið:		
<p>getur nýtt sér í eigin sköpun einfaldar útfærslur, sem byggja á færni í meðferð lita og formfræði og myndbyggingar,</p> <p>getur skapað myndverk í ýmsum tilgangi með margvíslegum aðferðum,</p> <p>getur tjáð tilfinningar, skoðanir og hugmyndaheim sinn í myndverki á einfaldan hátt,</p> <p>getur unnið út frá hugmynd, listakonu/-manni eða kveikju við eigin listsköpun,</p> <p>getur þekkt og notað hugtök og heiti sem tengjast</p>	<p>fylgir innri rödd og lærir að tjá sig án orða,</p> <p>þjálfar litablöndun,</p> <p>skapar eigin myndverk með virkjun ímyndunarafslsins,</p> <p>tekur þátt í umræðum um myndlist,</p> <p>fær tækifæri til að þenja eigin mörk og getu í skapandi ferli,</p> <p>þróar hæfni í teikningu, málun, klippiaðferðum og mótun,</p>	<p>L1, agar sig í umgengni við verkfæri, pappír og efni sem og frágang,</p> <p>L2, vinnur sjálfstætt og æfir sig í jákvæðri tjáningu um sjálft sig og önnur börn,</p> <p>L3, æfir sig í að vinna að myndverki í para-/hópavinnu og æfir samstöðu og umburðarlyndi,</p> <p>L4, æfir skýr skilaboð og jákvæða orðræðu þegar barnið setur öðrum mörk í samvinnu,</p>	<p>bein endurgjöf frá kennara,</p> <p>þátttaka í myndlistasýningum,</p> <p>markmiðabundið námsmat í námsframvindu í Mentor,</p> <p>námsmat Agi, Sjálfstæði, Samskipti, Jákvæðni, Vinátta og Árcæðni - Kynjanámskrá í Mentor</p>	<p>vaxlitir</p> <p>vatnslitir</p> <p>blek</p> <p>þurrpastel</p> <p>olíupastel</p> <p>pappír af ýmsum toga</p> <p>leir</p> <p>skæri</p> <p>lím</p> <p>tímarit fyrir úrklippur</p>

<p>lögmaílum og aðferðum verkefna hverju sinni,</p> <p>getur þekkt og gert grein fyrir völdum verkum listamanna. Lýst þeim og greint á einfaldan hátt yrkisefnið og lýst þeim aðferðum sem beitt var við sköpun verksins,</p> <p>getur þekkt og gert grein fyrir völdum verkum listamanna/-kvenna. Lýst þeim og greint á einfaldan hátt yrkisefnið og lýst þeim aðferðum sem beitt var við sköpun verksins,</p> <p>getur greint að einhverju leyti á milli mismunandi aðferða við gerð listaverka,</p> <p>getur greint á einfaldan hátt áhrif myndmáls í nærumhverfi sínu,</p> <p>getur skilið mismunandi tilgang myndlistar og hönnunar,</p> <p>getur fjallað um eigin verk og annarra.</p>	<p>getur notað mismunandi efni, verkfæri og miðla á skipulagðan hátt í eigin sköpun.</p>	<p>L5, sýnir einlægni, umhyggju og nærgætni í vinnu með öðrum börnum, t.d. í gerð vinkonu-/vinamynda,</p> <p>L6, tekur áhættu til að stuðla að þróun skapandi hugsunar og ímyndunarafls</p>		
--	--	---	--	--

Tónlist 9 ára kjarni

Hæfniviðmið	Leiðir	Kynjanámskrá	Mat	Námsgögn
Við lok 9 ára kjarna. Barnið:	Barnið:	Lota 1 - Agi Lota 2 - Sálfstæði Lota 3 - Samskipti Lota 4 - Jákvæðni Lota 5 - Vinátta Lota 6 - Árcæðni Barnið:		
<p>getur þekkt ólíkar raddir og beitt rödd sinni sem hljóðfæri í samsöng og hlustun,</p> <p>getur leikið einfalda rytma eða þrástef á slagverkshljóðfæri og önnur skólahljóðfæri,</p> <p>getur tekið þátt í að skapa og flytja einfalt tónverk/hljóðverk og skráð það á einfaldan hátt,</p>	<p>syngur daglega með hópnum sínum,</p> <p>syngur reglulega á tónfundum,</p> <p>æfir dagskrá laga og spilar á skólahljóðfæri,</p> <p>flytur tónlistardagskrá með söng og hljóðfæraleik fyrir foreldra og aðstandendur,</p> <p>spinnur í bílskúrsbandi.</p>	<p>L1, þjálfar hegðun og framkomu,</p> <p>L2, æfir framsögn og sjálföruggi í gegnum söngtexta, samsöng og framkomu,</p> <p>L3, kynnist fjölmenningu og ólíkum þjóðernum í gegnum hlustun á fjölbreyttri tónlist,</p> <p>L4, æfir gleðisöngva,</p> <p>L5, sýnir umhyggju og kærleik með því að syngja fyrir</p>	<p>bein endurgjöf frá kennara,</p> <p>þátttaka í tónlistarviðburðum,</p> <p>markmiðabundið námsmat í námsframvindu í Mentor,</p> <p>námsmat Agi, Sjálfstæði, Samskipti, Jákvæðni, Vinátta og Árcæðni - Kynjanámskrá í Mentor</p>	<p>orff-hljóðfæri</p> <p>ýmis ásláttarhljóðfæri</p> <p>hljóðfæri f/bílskúrsband</p> <p>hljóðkerfi</p> <p>tölva</p> <p>söngtextar</p> <p>hljóðfælar með ólíkri tónlist, þ.á.m.</p> <p>heimstónlist, sígildri tónlist, íslenskrri tónlist o.fl.</p>

<p>getur greint einföld stíllbrigði í tónlist (t.d. íslenskt þjóðlag),</p> <p>getur rætt um eigin tónlist og annarra út frá smekk og upplifun.</p>	<p>hlustar á fjölbreytta tónlist af ólíkri menningu,</p> <p>hefur kynnst einföldu hrynmyndri og áherslum í gegnum söng og hreyfingu.</p>	<p>leikskólabörn, elliífeyrisþega og á foreldramorgnum,</p> <p>L6, æfir kjarkinn sinn og kraftinn í samsöng, á tónfundum og á tónleikum</p>		
--	--	---	--	--

Handverk 9 ára kjarni

Hæfniviðmið	Leiðir	Kynjanámskrá	Mat	Námsgögn
<p>Við lok 9 ára kjarna. Barnið:</p>	<p>Barnið:</p>	<p>Lota 1 - Agi Lota 2 - Sálftæði Lota 3 - Samskipti Lota 4 - Jákvæðni Lota 5 - Vinátta Lota 6 - Árcæðni</p> <p>Barnið:</p>		
<p>getur hannað og unnið einföld verk frá hugmynd til afurðar,</p> <p>getur valið og notað nokkur verkfæri sem hæfa viðfangsefni á öruggan hátt,</p>	<p>vinnur undir leiðsögn kennara síns,</p> <p>vinnur einföld verkefni með tilheyrandi verkfærum,</p>	<p>L1, beitir sér í öguðum vinnubrögðum í umgengni við verkfæri,</p> <p>L2, æfir sig í að taka sjálfstæðar ákvarðanir varðandi verkefni sitt,</p>	<p>bein endurgjöf frá kennara,</p> <p>markmiðabundið námsmat í námsframvindu í Mentor,</p> <p>námsmat Agi, Sjalftæði, Samskipti, Jákvæðni,</p>	<p>Undirstöðuverkfæri fyrir trésmíðar, s.s. sög, hamar, naglar o.fl.</p> <p>Efniviður til smíðagerða, helst endurnýttur,</p>

<p>þjálfast í að nota og umgangast algengan efnivið við hæfi verkefnis,</p> <p>getur dregið einfalda skissu og tvívíða teikningu til að útskýra hugmyndir sínar,</p> <p>getur valið efni út frá umhverfissjónarmiðum og sagt frá kostum þess að nota efni úr nærumhverfi,</p> <p>getur sýnt góða nýtingu þeirra efna sem unnið er með,</p> <p>getur beitt líkamanum rétt við vinnu sína og sýnt rétta notkun hlífðarbúnaðar,</p> <p>getur gert grein fyrir mismunandi tegundum handverks og notað nokkur hugtök sem tengjast greininni.</p>	<p>fær að vinna út frá eigin sköpunarkrafti eins og kostur er,</p> <p>fær að hafa skoðun á útfærslu og frágangi verkefna sinna,</p> <p>aðstoðar við frágang.</p>	<p>L3, æfir sig í samskiptum við önnur börn og sýnir umburðarlyndi og þolinmæði í vinnuferlinu,</p> <p>L4, velur að tala um vinnu sína og annarra af jákvæðni,</p> <p>L5, tekur að sér að hjálpa vini eða vinkonu og þiggja hjálp,</p> <p>L6, æfir kraft, virkni og frumkvæði í vinnubröðgum, samvinnu og verkefnavali og -útfærslu.</p>	<p>Vinátta og Árcæðni - Kynjanámskrá í Mentor</p>	<p>Undirstöðuverkfæri til textílgerðar, s.s. saumnál, skæri, vefspjald, textíllitir o.fl.</p>
---	--	--	---	---